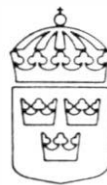

Motion till riksdagen

1987/88:A454

av Ulf Adelsohn m. fl. (m)

om Stockholmsregionens betydelse för Sverige

Mot.
1987/88
A454–456

Inledning

Stockholmsregionen med Mälardalen är Sveriges motor. Den förnyelse och växtkraft som finns i Stockholmsregionen har stor betydelse för hela Sverige. Det som är bra för Stockholmsregionen är långsiktigt bra för Sverige.

Stockholmsregionen behöver en kunskaps- och förnyelsepolitik. En politik som tar till vara framtidens möjligheter och visar vägarna mot tjugohundratalet. En politik för en friare Stockholmsregion. En politik med färre regleringar och fler möjligheter.

Storstädernas och tätortsregioners kreativitet

Kreativitet och nyskapande föds i samverkan mellan människor. Därför är det naturligt att det i Stockholmsregionen med Sveriges största befolkningsskoncentration ständigt uppstår nya idéer och impulser i en aldrig sinande ström.

Där kreativiteten och nyskapandet finns, där finns också möjligheterna. Möjligheterna att utveckla det individuella, det människonära och den personliga valfriheten.

Stora städer har alltid fungerat som drivhus för nya idéer och utveckling. Teatern, torget, tävlingsbanan och marknadsplatsen var de traditionella platser där antikens människor möttes och utbytte åsikter. Sjuttonhundratalets kaféer i Paris och London, med de möjligheter de gav till öppna diskussioner, förde de moderna filosofiska idéerna vidare. Men den kreativa storstaden, öppenheten, framstegen och det goda samhället kan inte planeras och administreras fram, det är nittonhundratalets artificiella förvaltningsstäder tydliga exempel på.

Storstäderna var gårdagens spjutspetsar för förnyelse, och kommer så även att vara morgondagens. Den brytningstid vi nu befinner oss i, den gradvisa övergången till det s. k. kunskaps- och informationssamhället, framträder mest klart i storstadsområdena i världen.

I dag finns 40 % av landets kunskapsföretag i Stockholmsregionen. Nära en fjärdedel av regionens anställda är sysselsatta i kunskapsyrken. Stockholm som huvudstad, med riksdag, regering, myndigheter, viktiga media, storföretags huvudkontor, FoU-intensiva delar av näringslivet, många

dynamiska småföretag, nya impulser och goda kommunikationer skapar naturligtvis en förnyelsebefrämjande miljö.

Betingelserna för kreativitet skapas på den individuella nivån, det är de enskilda människorna som måste uppmuntras och ges möjligheter. Att på politisk väg söka hindra, eller bromsa, utvecklingen i en region i tron att det gagnar andra delar av landet är alldeles felaktigt. Tillväxt och utveckling kan aldrig ersättas, den kan bara uppmuntras, användas och utnyttjas, vilket är en förutsättning för att impulser snabbt skall spridas från en tätortsregion som Stockholm med Mälardalen till hela Sverige.

I AU 1986/87:13 sägs att "vad frågan nu gäller är om och i så fall på vad sätt som man bör ingripa mot de senaste årens utveckling i Stockholmsregionen. Denna utmärks, som inledningsvis påpekats, av en snabbt ökad befolkningstillväxt, som till större delen beror på inflyttning och invandring med en tilltagande bostadsbrist som följd och av en allmän expansion som i ett par av motionerna inte utan skäl beskrivs som "överhettning".

Talet om "överhettning" är snarare politiskt betingat än sakligt. Sveriges problem är inte att tillväxten är för hög, utan att den är för låg.

Det är också angeläget att avliva den utbredda fördomen om att storstädernas ekonomiska dominans ständigt ökar. I själva verket är det tvärtom. Stockholmsregionens andel av landets inkomster (och produktion) har stabilt varit en fjärdedel under större delen av nittonhundratalet. Då skall man betänka att dess andel av befolkningen var ca 10% vid första världskrigets slut, och att den i dag är ca 20%.

Nyskapande och mångfald i Sverige hindras av monopol, regleringar, skråtänkande och korporativism. Hindren och begränsningarna för den offentliga sektorns anställda, deras möjlighet att uppnå personlig arbetstillfredsställelse, måste avvecklas.

Ett system med privata alternativ och konkurrens skulle inte bara ge den i dag offentliganställda inom tjänstesektorn större möjlighet att byta till en arbetsgivare där han eller hon kommer till sin fulla rätt; det skulle också skapa ökat utrymme för föränderlighet inom den offentliga sektorn. Däri ligger en av de stora möjligheterna för morgondagens kreativitet, inte bara i en storstadsregion som Stockholm, utan i hela landet.

Förnyelse och förändring

Vid en första betraktelse kommer Stockholms förnyelse till uttryck i stora om- och nybyggnadsprojekt. Centralstationens överdäckning, Kistaområdet, Skrubbaträngeln, utbyggnaderna vid Huddinge sjukhus och Globenprojektet i Johanneshov är några exempel av många.

Men byggnader består i hundra år och kan i sig inte representera förnyelsen. De förändringar som blir avgörande för de närmaste åren bottnar i stället i varifrån stockholmarna får sina intryck och sina nya värderingar.

Det som kännetecknar slutet av 1980-talet är en explosion av nya värderingar och markant vidgade referensramar i riktning mot ett mer pluralistiskt samhälle. Beklagligt nog kännetecknas också åttioalet av socialdemokraternas bristande förståelse för vad den nya mångfaldens

Stockholm, och Sverige, kräver. Socialdemokraterna säger nej till skattesänkningar, valfrihet och alternativ.

Mot. 1987/88
A454

Befolkningen har ökat med 30 000 personer de senaste åren. Av denna ökning består nettoinflyttningen från övriga Sverige av färre än 5 000 personer. Den övervägande delen av befolkningsökningen består av nettoinvandring och födelseöverskott.

75–80 % av nettoinvandringen från utlandet till Stockholms län 1982 utgjordes av personer i åldern 15–30 år. Den avgörande skillnaden är att en allt större andel av invandrarna på 1980-talet blir sysselsatta i service-, hälso-, sjukvårds- och kunskapsyrken.

Stockholmare med utländsk härkomst blir således mer aktiva i Stockholms liv och berikar service, kultur, nöjes- och näringsliv med egna erfarenheter och värderingar på ett sätt som kanske inte var möjligt tidigare. Det är entreprenörandan hos stockholmare med utländsk härkomst som exempelvis givit Stockholms kafé- och restaurangliv ett uppsving, en entreprenöranda som varit en förebild för andra och manat till efterföljd. Stockholmsregionens förorter och ytterområden har äntligen börjat sjuda av liv.

Även de som flyttar från andra delar av Sverige till Stockholm för med sig nya värderingar. En undersökning utförd av Stockholms läns landstings regionplanekontor och länsstyrelsen visade att de som flyttar till Stockholmsregionen gör det av positiva orsaker. De flyttar inte från något negativt, utan till något positivt. De flyttar till Stockholm därför att de vill verka i Stockholm.

Den inneboende kraften hos dem som flyttar till Stockholm med denna föresats är enorm. Dessa personer vitaliserar på samma sätt som invandrarna alla delar av Stockholms liv. Kraven ökar också på valfrihet och alternativ inom vård och omsorg. Krav på att det även skall finnas mångfald i livets viktigaste frågor.

Möjligen återspeglas det svenska samhällets ovilja mot de individuella lösningarna i den misstänksamhet och oro som många tycks känna inför storstadens nya kulturer och subkulturer. S. k. "swingpjattar", "punkare" och "hiphopare" möts av många med obefogad rädsla, invandrare med misstänksamhet. Vore Sverige ett öppnare samhälle kanske vi i högre grad skulle acceptera och assimilera nya kulturer och subkulturer.

Subkulturernas utvecklande inverkan är kanske just det som kännetecknar en kreativ region. All kreativitet i San Fransisco kanaliseras inte bara till microchipsen i Silicon Valley. På samma sätt så kommer kreativiteten i Kista att gå hand i hand med kreativiteten på teatrar, klubbar och kaféer, och hand i hand med stadens puls.

Stockholmsregionen har stor betydelse för spridning av ny teknik

Att uppmuntra det personliga ansvaret med svängrum för skaparkraft och idérikedom samt individuella ambitioner och intressen måste vara grunden i en framtida kunskaps- och förnyelsepolitik. Tider av snabb teknologisk förändring kräver ansvarstagande individer för att de teknologiska förändringarna skall göras till det godas redskap.

Svenskt näringsliv har genomgått en snabb omvandling under de senaste decennierna, och Stockholmsregionen har kommit längst i denna omvandling. Därmed understryks regionens betydelse för hela landet på detta område.

Länsstyrelsen i Stockholms län har i en rapport nyligen visat varför förutsättningarna för teknikförnyelsen och därmed även teknikspridningen är särskilt goda i Stockholmsregionen. Regionens näringsliv fungerar i en konkurrensmiljö som präglas av s. k. dynamisk konkurrens, vilket kännetecknas av bl. a. låg priskänslighet, kunskapsorienterad verksamhet och höga FoU-kostnader. Konkurrenssituationen karakteriseras snarare av teknikkapplöpning än av priskrig.

I rapporten konstateras vidare att eftersom Sverige är ett litet land så har ny teknik ofta sitt ursprung i andra länder. Följden blir då att teknikförnyelsen till stor del är beroende av teknikimport. Ur denna teknikimport uppkommer sedan ofta det som kan kallas importsubstitution – nya produkter och ny teknik kommer att utvecklas och tillverkas inom landet. Eftersom 36 % av Sveriges importföretag finns i Stockholmsregionen, med överrepresentation för företag med strategisk betydelse vad gäller teknikimport och teknikförnyelse, har regionen ett för Sverige unikt importnätverk och därmed även teknikförnyelse- och spridningsmöjligheter.

Näringslivets snabba teknikförnyelse ställer ökade krav på arbetskraftens kvalifikationer och därmed på hela utbildningssystemet. Mot bakgrund av att Stockholmsregionen leder denna process är efterfrågan på högutbildade särskilt stor i denna region. Det är därför allvarligt att Stockholmsregionen fått en allt mindre del av landets utbildningsresurser på högskolenivå. Resultatet har blivit en kraftig inflyttning av kvalificerad och välutbildad arbetskraft.

Således kan man konstatera att alla åtgärder i syfte att minska tillväxttakten i Stockholmsregionen har som effekt att tillväxten minskar såväl i Stockholmsregionen som i landet i övrigt.

Det är inget självändamål att Stockholmsregionen växer. En del verksamhet som i dag bedrivs i denna region kan lika gärna bedrivas i andra delar av landet. De nya tekniska landvinningarna möjliggör ju verkligen decentralisering, spridning och småskalighet.

För att Stockholmsregionen inte skall dränera stora delar av övriga Sverige på högutbildad arbetskraft är det väsentligt att antalet utbildningsplatser i regionen inom vissa speciella områden ökar. En friare ställning för Tekniska Högskolan, liknade den som Handelshögskolan har, kan även övervägas i detta sammanhang.

Storstockholm kan bli kärnan i en framtida Mälärstad

Mälardalsregionen är en helhet. En ny politik för Stockholmsregionen med Mälardalen skulle leda till att Storstockholm, i själva verket blir en inre kärna i en framtida Mälärstad. Med snabbare kommunikationer minskar avstånden till städer som Eskilstuna, Nyköping, Mariefred, Katrineholm, Strängnäs, Västerås m. fl.

En god tillgänglighet innebär att arbetsmarknaden i grannlänen utvidgas.

Utbyggda kommunikationer bygger samman regionens arbetsmarknad med Upplands, Södermanlands och Västmanlands arbetsmarknad. Detta skulle stärka framför allt de mindre orterna eftersom det ofta är svårt för två personer i en familj att finna arbete där. Det skulle heller inte behöva byggas så många nya förorter runt Stockholm. Samtidigt som orter med viss arbetslöshet, men med kompletta funktioner och strukturer, kan behålla sina invånare.

I det framtida Stockholm skulle det som i dag är långt från staden kunna vara nära. Utnyttjar vi framtidens möjligheter så kommer pendlingen i en positiv bemärkelse att spela en större roll.

Sjuttioalets överexploaterade bostadsområden får aldrig återskapas. Ett mer decentraliserat bostadsbyggande bibehåller värdefull natur- och kulturmiljö. De små orterna nära storstaden som i dag har näst intill glesbygdsproblem kan räddas om Mälardalsregionen betraktas som den helhet den faktiskt är.

Mälarbanan, det stora snabbtågsprojektet som planeras av tre landsting och en rad kommuner runt Mälaren i samarbete med SJ och ASEA, berör i hög grad Stockholmsregionen. Detsamma gäller för projektet söder om Mälaren. Svealandsbanan, som skall knyta Eskilstuna och Strängnäs närmare Stockholms län. Men för att kunna klara de omfattande investeringarna för Mälarbanan, Svealandsbanan och även en Arlandajärnväg måste nya finansieringsformer prövas. De möjligheter som nu öppnats för att enskilt kapital skall kunna medverka i stora förändringar i infrastrukturen är av avgörande betydelse. Utan dessa nya förutsättningar kan de nämnda satsningarna inte förverkligas under detta århundrade.

De höga skatterna begränsar tillväxten

Sveriges höga skattetryck begränsar tillväxten och hämmar i många avseenden allvarligt marknadsekonomins funktioner. Ett sänkt skattetryck i Sverige skulle vara den bästa regionalpolitiken och den bästa tillväxtpolitiken. Det faktum att vissa områden i vårt samhälle belagts med nästintill planekonomiska restriktioner är orsaken till många regionala obalanser, både inom och utom Stockholms län.

De moderatledda kommunerna i Stockholms län, och det moderatledda Stockholms stad, har under mandatperioden sänkt kommunalskatterna vid ett flertal tillfällen. I Stockholms läns landsting har moderata samlingspartiet föreslagit en sänkning av skatten.

De regionala obalanserna mellan norr- och söderkommuner i Stockholms län beror i grunden på att kommunalskatten i länets södra kommuner varit för hög. Detta i kombination med att miljonprogrammets bostäder uteslutande förlades till söderregionen minskade kommunernas attraktionskraft. De södra länsdelarna behöver sänkta skatter, ett varierat bostadsbyggande och bättre tvär- och kringfartsförbindelser. Stimulans i stället för reglering.

Ansvar för vår framtida Stockholmsmiljö

Mot. 1987/88

A454

Stockholms miljö är allas ansvar. Staden har en unik tillgång på vattendrag, strövområden och natur. Besökare förundras över Stockholms skönhet och liv, samt möjligheterna till fiske och bad i innerstaden.

I en tid av snabb teknologisk utveckling bli det allt viktigare att värna om det som måste vara beständigt. Den mänskliga gemenskapen, kunskap och bildning, tolerans och humanism, och det personliga ansvaret. I detta ligger ett ansvar för vår miljö inför kommande generationer.

Inför framtiden är det nödvändigt att inte bara slå vakt om de stora naturvärden vi har, utan också höja ambitionerna. De trafik- och miljöproblem som finns i en modern storstad går att begränsa om man rätt utnyttjar den ekonomiska och tekniska utvecklingen.

Stockholmsregionens tillväxt ökar anspråken på miljön, infrastrukturen och bostadsmarknaden. Stockholms framtida miljö ställer därmed krav på miljö- och trafikpolitiken i traditionell mening, men också vad gäller bostads-, arbetslivs- och teknikförnyelsefrågor. Det är dock väsentligt att understryka den nya kunskapsindustrins miljövänlighet.

En förtida avveckling av kärnkraften skulle komma att ställa stora krav på Stockholms miljö. Det kolkraftverk som Stockholms stad tvingats besluta om av energiförsörjningsskäl understryker behovet av kärnkraften. Enligt moderata samlingspartiets uppfattning skall kolkraften inte byggas ut ytterligare i Stockholm.

I det framtida Stockholm måste människor därför kunna välja bostäder och arbete efter andra kriterier än de gör i dag. Utbyggda och snabbare kommunikationer gör att man kan välja bostad efter var man verkligen vill bo och inte efter hur långt det är till arbetsplatsen. Utbyggda kringfartsleder, bättre tvärkommunikationer och snabbare kommunikationer till den övriga Mälardalen minskar restiderna avsevärt.

Bostadsmarknaden måste bli friare, för att valfriheten skall öka. De ekonomiska villkoren för olika upplåtelseformer måste bli neutrala. Ökar möjligheterna för människors fria val på bostadsmarknaden ökar också möjligheterna för att tillgodose regionens tillkommande bostadsbehov. Olika upplåtelseformer passar olika bra vid olika tillfällen av en människas liv och dagens stela system gör bostadsmarknaden trögrörlig, till konsumenternas, inte minst de ungas, nackdel. En rätt att uppskjuta skatten om man byter bostadsrätt och villa skulle öka rörligheten på marknaden.

Behovet av nya bostäder är stort i Stockholmsregionen. Effekterna av bostadsbristen är många. Näringslivet kan inte rekrytera den personal de vill ha därför att bostäder inte går att erbjuda i Stockholmsområdet. Ungdomar kan inte bilda familj när de önskar därför att bostadsfrågan inte går att lösa.

Samtidigt har kostnaderna stigit mycket kraftigt för nyproducerade lägenheter. För byggherrarna lönar det sig många gånger betydligt mer att bygga kontor än bostadsfastigheter. Den särskilda delegationen för ökat bostadsbyggande i Stockholm bör på ett aktivt sätt medverka till att finna former för att sänka kostnaderna för bostadsproduktionen. Ett sätt kan vara att i ökad omfattning tillåta så kallade fribyggeprojekt.

Även kollektivtrafikens kvalitet och snabbhet behöver förbättras. Ett ökat

skatteuttag för att skapa förutsättningar för detta är emellertid både verkningslöst och ogenomförbart. För att bygga ut kommunikationerna i Stockholmsregionen krävs konkurrens inom kollektivtrafiken. Enskilda trafikplaner bör ges rätt att komplettera och konkurrera med Storstockholms lokaltrafik.

En egen bil innebär en stor frihet för många människor. Moderata samlingspartiet arbetar därför inte i första hand på att försvåra för bilismen som sådan, utan på att minska bilismens miljöeffekter och behovet av att använda bil i innerstaden. En ökad framkomlighet är en viktig del i detta arbete.

För att undvika intrång på miljön och en onödig belastning på innerstaden behöver Stockholmsregionen en politik som medger att nödvändiga kringfartsleder, som Österleden och Värtalänken, kan byggas. Dessa projekt förbättrar miljön, sparar tid för såväl enskilda som näringsliv samt minskar transportkostnaderna.

Genom en utbyggnad av kringfartslederna till en ring runt Stockholm skulle köerna kunna förkortas och framkomligheten förbättras. En ringled runt Stockholm är emellertid kostsam att bygga. Även detta ställer krav på nya finansieringsformer. I regeringens proposition "Trafikpolitiken inför 90-talet" (1987/88:50) öppnas möjligheter till avgiftsfinansiering, vilket är av avgörande betydelse.

Både ringleder och avgiftsfinansierade vägar är nyheter i svensk trafikpolitik. Det är sådana lösningar som krävs för att lösa den moderna storstadens problem.

De stora investeringar i långsiktig infrastruktur som måste göras i regionen kräver en rättmätig del av det statliga väganlaget. I regionen bor närmare 20 % av landets befolkning, med en andel trafik som sannolikt är ännu större, men de senaste åren har bara 10 % av det statliga väganlaget dirigerats hit.

Stockholm är inte bara en storstad, utan i skärgården nära storstaden finns en glesbygd med unik natur och kultur. Stockholmsregionen är ett Sverige i miniatyr. Vill vi ha en levande skärgård måste befolkningen ges rimliga försörjningsmöjligheter. Detta motverkas i dag av bland annat de höga skatterna, byggkrånglet, jordförvärvslagstiftningen och den begränsning i skärgårdsböndernas försörjningsmöjlighet som skett genom konfiskationen av föfoganderätten till deras egna fiskevatten, samt genom aktuella planer på att inskränka deras rätt till fiske på allmänna vatten.

För att komma till rätta med de nya frågeställningar och problem som uppkommer i en storstad krävs en mängd olika åtgärder. Det krävs också ökad kunskap om olika verksamheters miljökonsekvenser. Men framför allt krävs det mod att pröva nya lösningar och okonventionella metoder, för att uppnå vårt mål; ett rent Stockholm med storstadens kreativitet och utvecklingsmöjligheter.

I Stockholms läns olika kommuner arbetar moderata samlingspartiet intensivt för att klara av de miljö-, trafik- och bostadsproblem som finns. Men det är angeläget att i olika delar få statsmakternas stöd för att kunna uppnå önskat resultat. Vi har tidigare i motionen givit exempel på sådana åtgärder. Därutöver bör regeringen även presentera förslag på ekonomiska

styrmedel inom framför allt miljöpolitikens område, som även krävts i annan motion till årets riksmöte från moderata samlingspartiet.

Mot. 1987/88
A454

Låt Stockholm bli en av det nya Europas huvudstäder

Det nya s. k. kunskaps- och informationssamhällets utbredning har inneburit att en logistisk revolution utlösts i Europa. Den utökade möjligheten till datorkommunikation och datoriserad styrning av den industriella produktionen och den explosionsartade tillväxten av bil- och flygtransporterna gör att avstånden minskar.

Västvärldens dynamiska ekonomiska frigörelseprocess ökar styrkan i denna internationalisering.

En annan avgörande faktor som styr vår framtid är den pågående västeuropeiska integrationen. EG:s målsättning att förverkliga de fyra friheterna, att före 1993 genomföra en gemensam inre marknad utan hindrande gränser där varor, tjänster, människor och kapital skall kunna röra sig fritt, kommer att bygga ett nytt Europa. Sverige och Stockholm måste vara en del i den utvecklingen.

Om Sverige står utanför den dynamiska integrationen blir vi ett stagnerande randområde i Europas utkant. I detta perspektiv finns det särskilda skäl att tala om Stockholmsregionen som Sveriges motor. Stockholm konkurrerar inte i första hand med andra svenska städer utan med europeiska storstäder och huvudstäder som Köpenhamn, Hamburg och Bryssel. Utan en aktiv Europapolitik kommer inte Stockholm att klara den konkurrensen.

Ett utanförskap riskerar att göra Stockholmsregionen till en utflyttningsregion för storföretagens ledningar och forskningsavdelningar. Om Sverige inte kommer att delta i det västeuropeiska samarbetet inom forsknings- och utbildningsområdet tvingas företagen själva "flytta" in i samarbetet.

Näringslivets ökande kunskapsorientering har bidragit till att öka tillväxten i Stockholmsregionen. Regionens framtid vilar inte på beroendet av offentliga bidrag och subventioner, utan på enskilda människors framtidstro och skaparkraft. Politiska beslut är emellertid av stor betydelse för att skapa rätt klimat för denna utveckling. Skattetrycket måste sänkas och utrymme skapas för tillväxt och utveckling.

Visserligen har inte den av regeringen övervägda extra arbetsgivaravgiften för regionen införts, majoritetssituationen i Stockholms kommunfullmäktige har även hindrat socialdemokraterna i Stockholms stad från att införa straffskatter, men den uppmärksamhet diskussionen om detta fått har ändå bidragit till att företagen blivit mer osäkra inför framtiden.

En storstadsregion kräver i och med sin struktur särskilt stort utrymme för variation och valfrihet. Regeringen bör därför omgående fatta beslut som minskar statlig detaljreglering, avreglerar, lägger ut offentliga verksamheter på entreprenad och bryter upp offentliga monopol.

Förlängningen av regeringens s. k. byggstopp i Stockholmsregionen, som uttryckligen infördes för att motverka tillväxten, har stoppat byggprojekt i regionen, men de har inte ersatts av projekt i svagare regioner. Däremot har byggstoppet orsakat stora problem för många företag i Stockholmsregionen och dess närhet.

Regeringens utlokaliseringsspolitik från Stockholmsregionen vad gäller offentliga myndigheter måste också avvisas. Det är så att betydande delar av den statliga verksamheten inte går att flytta från denna region. Det gäller främst myndigheter och institutioner som har täta kontakter med bl. a. andra delar av den offentliga förvaltningen samt olika centrala institutioner.

Ytterligare ett skäl varför centrala offentliga myndigheter lämpligen bör ligga i Stockholm är tillgängligheten. Stockholmsregionen fungerar i flera avseenden som ett nav för hela Sverige. Det skall vara lätt att från olika delar av landet ta sig till och från dessa myndigheter. Det senare leder också till att valet av lokalisering i Stockholmsregionen ej heller i första hand får ses som en fråga om att lösa eventuella inomregionala obalansproblem.

Stockholm, Sverige och Norden måste komma närmare det övriga Europa. Vikten av goda kommunikationer ökar i den pågående integrationen. Statistik visar att de transporter som ökar mest är landsvägs- och flygtransporter. Bättre förbindelser med kontinenten är därför nödvändiga. Genom denna typ av investeringar kan staten bidra till att förbättra förutsättningarna för den ekonomiska utvecklingen. En avreglering av luftfarten, även regionalflyget, bör komma till stånd.

Ett införande av en fri radio och TV, och därmed sammanhängande övriga liberaliseringar på detta område, skulle göra Stockholmsregionen till Nordens mediacentrum och öppna oss mot Europa. Ett bibehållande av monolet hindrar många företags möjligheter att ta del av den snabba tekniska utvecklingen på området. En fri radio och TV skulle stärka såväl opinionsbildning som kulturliv. Inte minst mot bakgrund av den explosionsartade mediautvecklingen i det övriga Västeuropa är det väsentligt att vårt eget nationella utbud erbjuder mångfald och inte ensidighet.

Stockholm skulle kunna bli ett av det nya Europas finansiella centra. Förutsättningen för detta är att en fortsatt avreglering av kredit- och valutapolitiken kommer till stånd.

Mot denna bakgrund är det allvarligt att den av regeringen nyligen framlagda propositionen om den västeuropeiska integrationen lämnar de flesta av framtidens frågor i förhållandet till EG olösta. Sverige, och Stockholm som vår huvudstad, behöver en avsevärt mer aktiv Europapolitik än så.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en framtida kunskaps- och förnyelsepolitik för Stockholmsregionen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att inga åtgärder skall vidtas i syfte att bromsa tillväxten i Stockholmsregionen,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en ny utformning av skattepolitiken,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en avreglering av den offentliga sektorn.

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett uppbyggande av offentliga monopol.

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utbildningspolitiken,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inriktningen av det statliga vägnätet,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inriktningen av den framtida kommunikationspolitiken,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en ny utformning av bostadspolitik,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inriktningen av den framtida politiken för den södra delen av regionen,

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inriktningen av miljö- och energipolitiken,

12. att riksdagen hos regeringen begär förslag till hur kollektivtrafiken kan öppnas för konkurrens,

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skärgårdsbefolkningens möjlighet till försörjning,

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inriktningen av den framtida Europapolitiken,

15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en ny inriktning av mediapolitiken,

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kredit- och valutapolitiken,

17. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utlokaliseringspolitiken av offentliga myndigheter från Stockholmsregionen.

Stockholm den 26 januari 1988

Ulf Adelsohn (m)

Gösta Bohman (m)

Göran Ericsson (m)

Elisabeth Fleetwood (m)

Blenda Littmarck (m)

Görel Bohlin (m)

Gunnar Hökmark (m)

Filip Fridolfsson (m)

Margaretha af Ugglas (m)